

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ

NUTARIMAS

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS SOCIALINĖS PARAMOS IŠMOKŲ ATSKAITOS RODIKLIŲ IR BAZINIO BAUSMIŲ IR NUOBAUDŲ DYDŽIO NUSTATYMO ĮSTATYMO NR. XIII-820 2 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XIIP-3385

Nr.
Vilnius

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Seimo statuto 138 straipsnio 3 dalimi ir atsižvelgdama į Lietuvos Respublikos Seimo valdybos 2019 m. birželio 12 d. sprendimo Nr. SV-S-1286 „Dėl įstatymų projektų išvadų“ 1.5 punktą, Lietuvos Respublikos Vyriausybė n u t a r i a:

Iš esmės pritarti Lietuvos Respublikos socialinės paramos išmokų atskaitos rodiklių ir bazinio bausmių ir nuobaudų dydžio nustatymo įstatymo Nr. XIII-820 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-3385 (toliau – Įstatymo projektas) aiškinamajame rašte nurodytam Įstatymo projekto siekiui tobulinti skurdo ir socialinės atskirties mažinimo priemones, palaipsniui didinant valstybės remiamų pajamų (toliau – VRP) dydį, tačiau siūlyti Lietuvos Respublikos Seimui Įstatymo projekto nesvarstyti, nes Vyriausybė, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos socialinės paramos išmokų atskaitos rodiklių ir bazinio bausmių ir nuobaudų dydžio nustatymo įstatymo (toliau – Įstatymas) 2 straipsnio 3 dalimi, numato 2020–2022 metais kompleksiskai didinti VRP dydį ir kitų socialinės paramos išmokų atskaitos rodiklius, įvertinusi VRP dydžio didinimo poreikį ir poveikį socialinės paramos bei socialinio draudimo sistemoms ir atsižvelgusi į Lietuvos Respublikos finansines galimybes.

Atkreipiamo Seimo dėmesį į tai, kad, pritarus Įstatymo projektui ir padidinus VRP dydį, padidės asmenims teikiamos socialinės paramos (pvz.: socialinės pašalpos, būsto šildymo išlaidų kompensacijos, paramos mokinio reikmenims įsigyti, papildomos išmokos vaikui nepasiturinčioms šeimoms, paramos būstui įsigyti ar išsinuomot, paramos palaikams parvežti) dydis, ją gaunančių asmenų skaičius (pvz., padidinus tik VRP dydį, tačiau nepadidinus šalpos pensijų dydžio, šalpos pensijų gavėjai (neįgalūs asmenys, pensinio amžiaus asmenys) pateks į piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams sistemą). Preliminariais Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos skaičiavimais, paremtais Lietuvos Respublikos finansų ministerijos ekonominės raidos scenarijuje 2019–2022 metams pateiktomis darbo rinkos rodiklių prognozėmis, padidinus VRP dydį pagal Įstatymo projekte siūlomas nuostatas, VRP dydžio santykis su *neto* minimaliąja mėnesine alga nuo 2021 m. padidėtų maždaug nuo 0,30–0,35 iki 0,40–0,45. Tokiu būdu būtų sudaromos prielaidos daugiau asmenų patekti į piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams sistemą, mažinama nepasiturinčių asmenų motyvacija integruotis į darbo rinką ir taip išvengti skurdo spąstų.

Taip pat pažymėtina, kad, pagal Lietuvos Respublikos ligos ir motinystės socialinio

draudimo įstatyme nustatytą reguliavimą, motinystės, tėvystės ir vaiko priežiūros išmokos per mėnesį negali būti mažesnės už 6 bazinės socialinės išmokas (toliau – BSI). Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos preliminariais skaičiavimais, atsižvelgiant į tai, kad socialinės paramos išmokų atskaitos rodikliai susieti su praėjusių metų minimalių vartojimo poreikių dydžiu (toliau – MVPD), 2020 m. prognozuojamas BSI dydis sieks 39 eurus. Atsižvelgiant į Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos prognozes dėl tolesnio MVPD didėjimo (2019 m. – 251 euras, 2020 m. – 256 eurai, 2021 m. – 261 euras), galima teigti, kad 2021 m. BSI sieks 40 eurų, 2022 m. – 41 eurą, todėl minimalus apskaičiuotas *bruto* motinystės, tėvystės ir vaiko priežiūros išmokų dydis 2020 m. bus 234 eurai, 2021 m. prognozuojamas jų dydis – 240 eurų, 2022 m. – 246 eurai. Pritarus Įstatymo projektu siūlomiems pakeitimams, Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos preliminariais skaičiavimais, 2020 m. VRP dydis siektų 150 eurų, 2021 m. – 178 eurus, 2022 m. – 208 eurus, 2023 m. ir 2024 m. VRP dydis ir toliau augtų, kol galiausiai taptų didesnis nei minimalios socialinio draudimo motinystės, tėvystės ir vaiko priežiūros išmokos.

Be to, pritarus Įstatymo projektu siūlomiems pakeitimams ir 2024 m. prognozuojamam VRP dydžiui susilyginus su MVPD, tiek turinčiųjų būtinąją pensijų socialinio draudimo stažą, tiek jo neturinčiųjų gaunama visų asmeniui mokamų pensijų ir pensijų priemokos, mokamos pagal Lietuvos Respublikos šalpos pensijų įstatymo 22¹ straipsnį socialinio draudimo senatvės pensijų, išskyrus išankstines senatvės pensijas, gavėjams ir socialinio draudimo netekto darbingumo (iki 2005 m. liepos 1 d. – invalidumo) pensijų gavėjams, kurie netekę 60 procentų ar daugiau darbingumo (iki 2005 m. liepos 1 d. pripažinti I ar II grupės invalidais), senatvės pensijos amžių sukakusiems socialinio draudimo netekto darbingumo (iki 2005 m. liepos 1 d. – invalidumo) pensijų gavėjams, netekusiems 45–55 procentų darbingumo (iki 2005 m. liepos 1 d. pripažinti III grupės invalidais), kurių gaunamų socialinio draudimo pensijų, kompensacijų už ypatingas darbo sąlygas, valstybinių pensijų, užsienio valstybių pensijų suma per mėnesį yra mažesnė negu 95 procentai Įstatymo nustatyta tvarka apskaičiuoto MVPD, suma būtų mažesnė už VRP dydį, Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos preliminariais skaičiavimais, tai 2020 m. paliestų apie 90 tūkst. pensijų priemokų gavėjų.

Atkreipiame dėmesį ir į tai, kad, Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos preliminariais skaičiavimais, Įstatymo projektu siūlomiems pakeitimams įgyvendinti 2020–2022 m. papildomai reiktų skirti 202,8 mln. eurų, iš jų 33,5 mln. eurų Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšų ir 169,3 mln. eurų savivaldybių biudžetų lėšų, kurių skyrimo galimybės, įvertinus Vyriausybės jau priimtus ir teisės aktais nustatytus finansinius įsipareigojimus, taip pat 2019 m. kovo mėnesį Finansų ministerijos atnaujintą ekonominės raidos scenarijų, kuris rodo lėtėjantį ekonomikos augimą vidutiniu laikotarpiu, kas, tokiam scenarijui pildantis, sudarytų prielaidas mažėti ir pajamų augimo tempui, yra ribotos.

Ministras Pirmininkas

Socialinės apsaugos ir darbo ministras